

GALIUM SCABRUM ALS PAÏSOS CATALANS *

Eulàlia Velasco i Batlle **

Rebut: octubre 1979

L'objecte de la comunicació presentada és donar a conèixer l'existència d'una nova localitat, a la Península Ibèrica, de *Galium scabrum* L. [*G. ellipticum* Wild. ex Hornem., *G. rotundifolium* subsp. *ovalifolium* (Schott fil.) Rouy], rubiàcia mai no citada fins ara als Països Catalans.

Hem trobat aquesta espècie a l'extrem occidental del massís de les Gavarres (quadre UTM: DG 94), a la part mitjana d'un vessant orientat a l'W, a una altitud de 350 m. L'indret, arran de la carretera local GE-664, de Caça de la Selva a la Bisbal, entre els km 4 i 5, és força calcigat i més o menys ruderalitzat i duu una vegetació de sureda degradada sobre esquistos metamòrfics del paleozoic.

Juntament amb *Galium scabrum* són presents en aquesta localitat, entre d'altres, les següents espècies: *Quercus suber*, *Pinus pinea*, *Ulex parviflorus*, *Erica arborea*, *Erica scoparia*, *Rubia peregrina*, *Centaurea pectinata*, *Cistus monspeliensis*, *Cistus salvifolius*, *Lavandula stoechas*, *Rubus ulmifolius*, *Hypnum cupressiforme*, et cètera.

Galium scabrum, segons les dades bibliogràfiques i d'herbari que hem pogut recollir, té una distribució macaronèsico-medi-

terrània. Ha estat trobat a Madeira i als arxipèlags de Cap Verd i de Canàries. Són molt nombroses les dades d'herbari i les citacions bibliogràfiques de la planta corresponents a l'Àfrica septentrional. Sembla també freqüent a Itàlia meridional i a les illes tirrèniques.

Finalment, a la Península Ibèrica són nombroses les indicacions de l'espècie a la zona de Gibraltar i a la regió meridional d'Andalusia; a més, *G. scabrum* ha estat citat una única vegada, de tres localitats del centre d'Espanya.

Pel que fa a l'ecologia de l'espècie, podem dir que és una planta d'ambients forestals; sol fer-se dins els alzinars o les suredes i es troba típicament a les zones mediterrànies humides o subhumides, bé que en aquest darrer cas resta limitada als indrets més frescals.

Tenint en compte els tipus de distribució que presenten les espècies que podem qualificar de mediterràneo-macaronèsiques, la nova localitat de *Galium scabrum* resulta prou coherent. Les àrees fragmentades que presenten aquests tàxons sembla que han d'interpretar-se com els residus d'una distribució terciària molt més ampla i continua.

* Resum del treball que, amb el mateix títol, ha estat publicat a *Fol. Bot. Misc.*, 1: 53-57. 1979.

** Departament de Botànica. Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona.